

Τοποθέτηση Προέδρου ΠΑΣΕΕΚ στην κοινή Συνεδρία Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Μεταφορών και Άμυνας 17 Σεπτεμβρίου 2026

**Οι παράνομες τουρκικές παρεμβάσεις στο FIR Λευκωσίας
και η επείγουσα ανάγκη για ίδρυση της κρατικής εταιρείας αεροναυτιλίας**

Εισαγωγή

Κύριοι Πρόεδροι, κυρίες και κύριοι Βουλευτές,

Σας ευχαριστούμε που μας καλέσατε σε αυτή την κοινή συνεδρία. Το γεγονός ότι οι Επιτροπές Μεταφορών και Άμυνας συνεδριάζουν από κοινού για το θέμα του FIR Λευκωσίας αποδεικνύει ότι αναγνωρίζεται σωστά η διπλή του διάσταση: είναι ταυτόχρονα ζήτημα ασφάλειας πτήσεων και ζήτημα εθνικής κυριαρχίας.

Όλοι γνωρίζουμε πλέον το περιστατικό της 19^{ης} Αυγούστου 2026, όταν ένα τουρκικό στρατιωτικό αεροσκάφος Airbus A400 εισήλθε στο FIR Λευκωσίας χωρίς επικοινωνία και παραβιάζοντας το σχέδιο πτήσης του, ερχόμενο σε πορεία σύγκρουσης με επιβατικό Boeing 737. Μόνο η έγκαιρη παρέμβαση των συναδέλφων μας στο Κέντρο Ελέγχου Λευκωσίας απέτρεψε ένα πολύ σοβαρό συμβάν.

Διαχρονικό πρόβλημα

Δεν πρόκειται για μεμονωμένο περιστατικό. Η ATCEUC, η ευρωπαϊκή ομοσπονδία που εκπροσωπεί πάνω από 16,000 ελεγκτές εναέριας κυκλοφορίας, και στην οποία η συντεχνία μας ανήκει, είχε προειδοποιήσει για το ίδιο πρόβλημα ήδη από το 2012, χαρακτηρίζοντας τον παράνομο σταθμό «Ercan» στα κατεχόμενα ως μη αναγνωρισμένη, μονομερή παρέμβαση σε κυρίαρχο FIR. Δεκατέσσερα χρόνια μετά, καμία τεχνική λύση δεν έχει εφαρμοστεί, η Άγκυρα συνεχίζει να αρνείται απευθείας επικοινωνία με το Κέντρο Ελέγχου στη Λευκωσία, και η συχνότητα στρατιωτικών πτήσεων και μη επανδρωμένων αεροσκαφών της Τουρκίας στο FIR μας έχει αυξηθεί.

Οι συνάδελφοί μας στο Κέντρο Ελέγχου Περιοχής Λευκωσίας διαχειρίζονται αυτόν τον κίνδυνο σε κάθε βάρδια, μέρα και νύχτα, χωρίς σχέδια πτήσης, χωρίς αμφίδρομη επικοινωνία, χωρίς καμία λογοδοσία από την πλευρά που τον προκαλεί. Θέλω να είμαι ξεκάθαρος: ο λόγος που δεν έχουμε ακόμα καταγράψει σοβαρότερα περιστατικά δεν είναι επειδή οι παρανομίες της Τουρκίας και ο κίνδυνος που προκαλούν τυγχάνουν θεσμικής και αποτελεσματικής διαχείρισης από τους αρμόδιους οργανισμούς στην Ευρώπη και διεθνώς, είναι επειδή οι Κύπριοι ΕΕΚ τον απορροφούν, εδώ και δεκαετίες, ενώ θα έπρεπε να αντιμετωπίζεται σε διεθνές επίπεδο επιβολής των διεθνών και ευρωπαϊκών συμβάσεων Πολιτικής Αεροπορίας.

Γιατί η υποστελέχωση επιδεινώνει τον κίνδυνο

Αυτός ο γεωπολιτικός κίνδυνος γίνεται πολύ πιο σοβαρός σε συνδυασμό με τη διαχρονική υποστελέχωση του Κέντρου Ελέγχου. Σήμερα λειτουργούμε με περίπου 90 ΕΕΚ, έναντι των 140 που απαιτούνται. Κάθε ελεγκτής που πρέπει να παρακολουθεί τις παράνομες πτήσεις στρατιωτικών αεροσκαφών και drones, πέρα από την κανονική πολιτική κυκλοφορία, εργάζεται υπό πρόσθετη πίεση σε ένα σύστημα που ήδη λειτουργεί κάτω από τα όρια επάρκειας.

Η δημόσια υπηρεσία, με τους ρυθμούς πρόσληψης και τις δομές της, διαχρονικά αδυνατεί να καλύψει αυτό το κενό: ζητήσαμε 40 νέες θέσεις ΕΕΚ το 2021, ζητήσαμε ξανά το 2023, και τελικά πήραμε μόλις 15 το 2025. Οι ΕΕΚ που αντιστοιχούν σε αυτές τις θέσεις δεν αναμένεται να ολοκληρώσουν την εκπαίδευσή τους και να είναι έτοιμοι να αναλάβουν καθήκοντα πριν από το 2028. Έχουμε ήδη προειδοποιήσει ότι από το καλοκαίρι του 2027 και εξής θα έχουμε καθυστερήσεις στις πτήσεις, λόγω της σοβαρής υποστελέχωσης σε όλες τις Μονάδες Ελέγχου, εκτός από το Κέντρο Ελέγχου, στους Πύργους Ελέγχου Λάρνακας και Πάφου και στο Ραντάρ Προσέγγισης, που αδυνατεί να λειτουργεί επί 24ώρου βάσεως λόγω έλλειψης προσωπικού.

Η λύση υπάρχει ήδη έτοιμη: η κρατική εταιρεία αεροναυτιλίας

Το σημαντικότερο μήνυμα που θέλω να σας μεταφέρω σήμερα είναι το εξής: η λύση σε αυτό το πρόβλημα δεν είναι άγνωστη ούτε υποθετική. Υπάρχει, είναι νομοθετημένη, και είναι έτοιμη να εφαρμοστεί.

Το 2013 το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε τη δημιουργία κρατικής εταιρείας παροχής υπηρεσιών αεροναυτιλίας. Το 2019 η Βουλή ψήφισε τον σχετικό νόμο. Με την καθοδήγηση του EUROCONTROL, υπό την εποπτεία του Υπουργείου Μεταφορών και με κόστος μεγαλύτερο από δύο εκατομμύρια ευρώ, έχουν ολοκληρωθεί το καταστατικό, το ιδρυτικό έγγραφο, το πενταετές επιχειρηματικό σχέδιο της εταιρείας, οι νέες εργασιακές ρυθμίσεις και η συλλογική σύμβαση. Δεν πρόκειται για ιδέα υπό συζήτηση, αλλά για έργο έτοιμο προς εφαρμογή, που εκκρεμεί η υλοποίησή του με κυβερνητική απόφαση.

Γιατί είναι αυτή η λύση κρίσιμη ακριβώς σήμερα, μπροστά σε αυτή τη γεωπολιτική πρόκληση; Γιατί μόνο μια εταιρική δομή, απαλλαγμένη από τις στρεβλώσεις και τις γραφειοκρατικές καθυστερήσεις της δημόσιας υπηρεσίας, μπορεί να ανταποκριθεί στις δυναμικές απαιτήσεις της εναέριας κυκλοφορίας, να προσλάβει και να εκπαιδεύσει τους 40 έως 60 επιπλέον ελεγκτές που χρειαζόμαστε μέχρι το 2030, με ταχύτητα και ανταγωνιστικούς όρους απασχόλησης. Μόνο μια τέτοια εταιρεία μπορεί να χρηματοδοτήσει άμεσα, μέσω των τελών ανάκτησης του κόστους και όχι μέσω του κρατικού προϋπολογισμού, τον εκσυγχρονισμό όλου του συστήματος εναέριας κυκλοφορίας.

Ας αναλογιστούμε το εξής: πριν από 25 χρόνια, διαγωνίστηκα με 400 άλλους υποψηφίους διεκδικώντας μία από 8 θέσεις υπότροφων ΕΕΚ. Αναλογία 50 προς 1. Πριν από λίγες μέρες για 15 τέτοιες θέσεις παρακάθισαν σε εξετάσεις μόλις 124 υποψήφιοι. Αναλογία 8 προς 1. Υπάρχει συνεχής και δραματική μείωση ενδιαφέροντος για το επάγγελμά μας, η οποία έχει αρνητικές συνέπειες στη δυνατότητα επιλογής πραγματικά εξαιρετων υποψηφίων.

Υπάρχει μια ακόμη διάσταση που αγγίζει άμεσα το σημερινό θέμα: μια πλήρως στελεχωμένη, επιχειρησιακά ευέλικτη και τεχνολογικά εκσυγχρονισμένη κρατική εταιρεία αεροναυτιλίας αποτελεί την ισχυρότερη θεσμική απάντηση της Κύπρου απέναντι σε κάθε προσπάθεια αμφισβήτησης του FIR Λευκωσίας, όταν όλη η Ευρώπη αλλά και η Τουρκία λειτουργούν τις δικές τους υπηρεσίες μέσω του επιτυχημένου μοντέλου της κρατικής εταιρείας. Πριν από μόλις μια δεκαετία, με τις τεράστιες καθυστερήσεις στις πτήσεις του FIR Λευκωσίας, λόγω υποστελέχωσης ελεγκτών στο Κέντρο Ελέγχου, η Τουρκία, ακόμα και η Ιταλία, ζητούσαν προκλητικά να τους παραχωρήσουμε ένα μέρος του FIR μας, υποστηρίζοντας ότι δεν είμασταν ικανοί να το διαχειριστούμε. Σίγουρα δεν θέλουμε κάτι τέτοιο να επαναληφθεί. Ένας επαγγελματικά διοικούμενος πάροχος υπηρεσιών αεροναυτιλίας, ευέλικτος, αυτόνομος και με δικό του προϋπολογισμό, όπως ακριβώς ψήφισε η βουλή το 2019, ενισχύει τη διεθνή αξιοπιστία μας ενώπιον του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του EUROCONTROL, ακριβώς τη στιγμή που ζητούμε από αυτούς τους οργανισμούς να αναλάβουν δράση για τις παράνομες τουρκικές παρεμβάσεις.

Επιπλέον, κορυφαίοι διεθνείς οργανισμοί αεροπορικών εταιρειών, όπως η IATA, σύνδεσμοι αεροδρομίων και παρόχων υπηρεσιών αεροναυτιλίας απηύθυναν πρόσφατα κοινή και επείγουσα έκκληση στην κυβέρνηση για την άμεση ολοκλήρωση αυτής της μεταρρύθμισης με την ίδρυση και λειτουργία της κρατικής εταιρείας παροχής υπηρεσιών αεροναυτιλίας.

Έκκληση προς τις Επιτροπές

Κλείνοντας, θα ήθελα να απευθύνω μια έκκληση προς τις δύο Επιτροπές. Το ζήτημα των τουρκικών παρεμβάσεων στο FIR Λευκωσίας θα συνεχίσει να απαιτεί διπλωματική και θεσμική πίεση σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, και σας καλούμε να στηρίξετε αυτή την προσπάθεια. Όμως μέρος της λύσης βρίσκεται εντός των δικών μας ορίων ευθύνης, και εκεί η Βουλή μπορεί να έχει καθοριστικό ρόλο.

Σας καλούμε να ασκήσετε την κοινοβουλευτική σας εποπτεία, ώστε να επισπευσθεί η ολοκλήρωση της διαδικασίας για λειτουργία της κρατικής εταιρείας αεροναυτιλίας, να ζητήσετε συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα από το αρμόδιο Υπουργείο Μεταφορών, και να παρακολουθήσετε την υλοποίησή του με τη σοβαρότητα και τη συνέπεια που αρμόζει σε ζήτημα εθνικής ασφάλειας. Κάθε μήνας καθυστέρησης σημαίνει λιγότερο προσωπικό, λιγότερη επιχειρησιακή ευελιξία και μεγαλύτερη έκθεση σε κινδύνους που εμείς, ως ΕΕΚ, καλούμαστε να απορροφήσουμε στην πράξη, κάθε μέρα και κάθε λεπτό.

Παγκύπρια Συντεχνία
Ελεγκτών Εναέριας
Κυκλοφορίας
Κέντρο Ελέγχου Περιοχής Λευκωσίας
Λοχαγού Καποτά 12
Βιομηχανική Περιοχή Κοκκινότριμυθιάς
2660, Λευκωσία
Κύπρος
e-mail: cyatcu@gmail.com

Πρόσφατα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δήλωσε δημοσίως, και τον ευχαριστούμε θερμά, ότι "Γίνεται μια εξαιρετική, επαγγελματική δουλειά από τους ελεγκτές εναέριας κυκλοφορίας [...] και είμαστε δίπλα τους, για να αντιμετωπίσουμε τις όποιες προκλήσεις προκύπτουν."

Αναμένουμε τώρα και την έμπρακτη υποστήριξή του, γιατί για την Κύπρο η λειτουργία της κρατικής εταιρείας αεροναυτιλίας το συντομότερο δυνατό αποτελεί στρατηγική αναγκαιότητα.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας και είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση.

Γιώργος Γεωργίου
Πρόεδρος ΠΑΣΕΕΚ
Μέλος ΔΣ ATCEUC